

การพัฒนาแบบความสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัล ระหว่างการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ และผลกระทบของการห้ามขายสุราแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์

Development of a Canonical Model between Alcoholic Drinks and Cigarette Uses and Impact of Thai Regulations against Selling Alcohol to Young Consumers on Surin High School Students

เสาวณิต รัตนรวมการ¹

Sauwanit Ratnaruumkarn¹

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบความสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัล ระหว่างการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่และผลกระทบของการห้ามขายสุราแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อปริมาณการดื่มสุราของนักเรียน เพื่อศึกษาสาเหตุและแรงจูงใจของการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ของนักเรียน และเพื่อสร้างแบบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัล (Canonical correlation analysis) ผลการวิจัยพบว่า

มาตรการของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อการลดการดื่มสุรามากที่สุดคือ มาตรการที่ 1 การห้ามขายสุราแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ มาตรการที่มีผลรองลงมาคือ มาตรการที่ 2 การกำหนดเวลาขาย 2 ช่วง คือเวลา 11.00-14.00 น. และเวลา 17.00-24.00 น. นอกเหนือเวลานี้ไม่ให้ขาย ส่วนมาตรการที่ 3 การกำหนดสถานที่จำหน่าย ไม่ให้ขายสุราที่ศาสนสถาน (วัด) สถานศึกษา รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องกัน รวมทั้งห้ามขายบริเวณปั้มน้ำมันหรือบริเวณต่อเนื่องกัน มาตรการที่ 4 ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 05.00 น.-22.00 น. และมาตรการที่ 5 การติดป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลางแจ้งต้องห่างจากสถานศึกษาทุกระดับในระยะ 500 เมตรขึ้นไป มีผลต่อปริมาณการดื่มสุราของนักเรียนระดับปานกลาง สำหรับสาเหตุและแรงจูงใจพบว่านักเรียนมีสาเหตุและแรงจูงใจ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม น้อยถึงน้อยมากต่อการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัลและคู่ของตัวแปรที่สัมพันธ์พบว่าสหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัลกับคู่ของตัวแปรสัมพันธ์เท่ากับ 0.849

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบความสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัล การใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ ผลกระทบของการห้ามขายสุราแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์, นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์

¹ Ph.D.(Statistics), อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รับต้นฉบับ 16 มีนาคม 2553 รับตีพิมพ์ 23 มีนาคม 2553

ABSTRACT

This research, Development of a Canonical Model between Alcoholic Drinks and Cigarette Uses and Impact of Thai Regulations against Selling Alcohol to Consumers aged under 18 years on Surin High School Students, aimed to study the government's measures that have impact on students' alcoholic consumption, to study causes and motifs of alcoholic beverage and cigarettes uses among the students, and develop a canonical model between Alcoholic Drinks and Cigarette Uses by using Canonical Correlation Analysis.

The results are as follows:

The government's measures that had the highest impact on decrease in alcohol consumption were the first regulation prohibiting liquor selling to consumers aged below 18 years, and the second regulation that limits the selling time to only 2 periods, 11.00-14.00 and 17.00-24.00; while the third, fourth and fifth regulations had only moderate impact on reduction of alcoholic beverage consumption: these measures are Prohibition of selling alcoholic drinks at temples, schools, and gas stations, and surrounding areas of these places; Prohibiting alcohol advertisements from 05:00 – 22:00; and Establishing alcohol advertisement-free zones within 500-meters from educational institutions of all levels. Regarding causes and motifs of alcoholic beverage and cigarettes uses, the study revealed that subjects had low to very low level of personal, family, and social motifs toward alcohol and cigarette uses. The canonical correlation analysis of 2 groups of variables (alcohol use, frequency of alcohol use, and alcohol quantity versus cigarette use, frequency of cigarette use and cigarette quantity) revealed a very high correlation between alcoholic and cigarette uses (0.849), which is the strongest relationship.

Keywords : Development of Canonical Model, Alcoholic and Cigarette Use, Impact of Thai Regulations Against alcohol Consumption, Surin High School Students

บทนำ

การใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่เป็นปัญหาสุขภาพที่หลายประเทศต้องเผชิญอยู่โดยเฉพาะประเทศไทย ในเยาวชนอายุระหว่าง 15-19 ปี หรือนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ, 2541 : 127) นอกจากนี้ ปรีชา วิหคโต และคณะ (2542 : บทคัดย่อ) รายงานว่านักเรียนร้อยละ 36.7 เคยใช้สิ่งเสพติด สิ่งเสพติดที่ใช้มากเรียงตามลำดับ ได้แก่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ บุหรี่ โดยนักเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ที่เคยใช้สิ่งเสพติด เริ่มใช้บุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเริ่มใช้บุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ครั้งแรก

เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 สถานการณ์ที่ใช้คือเมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนสาเหตุที่ใช้คืออยากรู้รส นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญelongใช้ครั้งเดียวแล้วเลิก นักเรียนมัธยมศึกษาลองใช้ 2-3 ครั้งแล้วเลิก สำหรับกลุ่มที่ยังคงใช้อยู่จะใช้เมื่อมีโอกาสแต่ก็นานๆ ครั้ง นักเรียนชายใช้สิ่งเสพติดมากกว่านักเรียนหญิง ช่วงอายุที่เริ่มใช้สิ่งเสพติดเป็นครั้งแรกจะเริ่มใช้ตั้งแต่อายุน้อยและมีการใช้สิ่งเสพติดมากขึ้นตามระดับชั้นเรียน นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นวัยที่นำติดตามและให้ความสนใจ หากมีการเอาใจใส่ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง บิดามารดา ครูอาจารย์อย่างใกล้ชิดแล้ว ปัญหาดังกล่าวจะเบาบางหรือลดลงได้ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุที่เด็กในวัยรุ่นติดบุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ง่าย เพราะมีพฤติกรรมตามเพื่อน

อยากเข้าสังคมกับเพื่อน อยากลองเพราะมีความอยากรู้อยากเห็น หรืออาจมาจากสภาพแวดล้อมเป็นเหตุ เช่นอยู่ในบ้านที่คุณพ่อคุณแม่หรือญาติผู้ใหญ่ สูบบุหรี่ หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ให้เห็นเป็นประจำ ก็อยากลองเพราะผู้ใหญ่ห้ามแต่ผู้ใหญ่ทำเสียเองโดยไม่บอกเหตุผล เหล่านี้เป็นต้น

โครงการ “To be number one” โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกระดับของกรมอภัยอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เป็นโครงการหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยมี 3 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ

1. การรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
2. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชนในชุมชน
3. การพัฒนาทักษะชีวิตและเครือข่ายการป้องกันและช่วยเหลือ

โครงการดังกล่าวสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างชัดเจนมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ในสถานศึกษาทั้งในภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้รัฐบาลมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วคือ 1.การห้ามขายสุราแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ 2. กำหนดเวลาขาย 2 ช่วง คือเวลา 11.00-14.00 น. และเวลา 17.00-24.00 น. นอกเหนือเวลานี้ไม่ให้ขาย 3. กำหนดสถานที่จำหน่าย ไม่ให้ขายสุราที่ศาสนสถาน สถานศึกษา รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องกัน รวมทั้งห้ามขายบริเวณปั้มน้ำมันหรือบริเวณต่อเนื่องกัน 4. ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 05.00 น.-22.00 น. 5. การติดป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลางแจ้งต้องห่างจากสถานศึกษาทุกระดับในระยะ 500 เมตรขึ้นไป กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการควบคุมอย่างต่อเนื่อง ได้กำชับให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยและอาสาสมัครสาธารณสุข ขอความร่วมมือเจ้าของร้านค้าในหมู่บ้านซึ่งขณะนี้จำหน่ายเกือบร้อยละ 100 ทำให้หาซื้อเหล้าเบียร์ได้ง่ายมาก ขอให้ปฏิบัติตามมาตรการ

ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี อย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 3 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

จังหวัดสุรินทร์แบ่งออกเป็น จาก 13 อำเภอ กับ 4 กิ่งอำเภอ สถานศึกษาในจังหวัดแบ่งออกเป็นกลุ่มพื้นที่ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการโดยที่เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 ประกอบไปด้วยสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสุรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ อำเภอลำตวน อำเภอศีขรภูมิ อำเภอสำโรงทาบ และอำเภอจอมพระ มีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 339 แห่ง เขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ประกอบไปด้วยอำเภอท่าตูม อำเภอชุมพลบุรี อำเภอรัตนบุรี อำเภอสนม และกิ่งอำเภอโนนนารายณ์ มีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 246 แห่ง และเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 ประกอบไปด้วย อำเภอปราสาท อำเภอสังขะ อำเภอกาบเชิง อำเภอบัวเชด กิ่งอำเภอพนมดงรัก และกิ่งอำเภอศรีณรงค์ มีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 256 แห่ง รวมทั้งสิ้น 841 แห่ง (กิตติศักดิ์ แซ่หมู่. 2551 : 53) ในปีการศึกษา 2550 มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสิ้น 25,770 คน (แบบรายงานจำนวนนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551.) สำหรับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษานั้น ศิริประกาย ทัดตานนท์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 376 คนเป็นเพศชายร้อยละ 50.0 เพศหญิงร้อยละ 50.0 นักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ระดับไม่ดีร้อยละ 54.8 และมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดมากที่สุดร้อยละ 87.2 สรุปได้ว่าปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในอัตราที่สูงมาก

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ (2550) รายงานอุบัติเหตุ ประจำปีงบประมาณ 2550 เดือนมิถุนายน 2550 พบว่า อุบัติเหตุจากการจราจร (ยานยนต์) เมาแล้วขับบาดเจ็บ 294 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.58 เสียชีวิต 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 อายุระหว่าง 16-30 ปี ร้อยละ 33.33 นอกจากนี้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ (2550) ได้รายงานสรุปข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยา

ติดบุหรี่แยกรายอำเภอระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2549 - วันที่ 30 กันยายน 2550 พบว่าช่วงอายุผู้เสพหรืออยู่ระหว่าง 7-17 ปี จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 61 และมีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษา 288 คน คิดเป็นร้อยละ 77 นอกจากนี้จากการรายงานวิจัยของรุ่งวิทย์ มาตงามเมือง และคณะ (2543: 7) เรื่อง “การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนไทย : สาเหตุและการป้องกัน” พบว่า นักเรียนร้อยละ 30.5 มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ขณะดื่มหรือหลังการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในรายงานการวิจัยของเสาวณิต รัตนรวมการ (2541: 26) รายงาน “การสำรวจการใช้สารเสพติดของนักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคามว่า ในการสำรวจโดยการ ใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาจำนวน 428 คนจากนักศึกษา ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวนทั้งหมด 6,732 คน พบว่าร้อยละ 50.93 มีการใช้สารเสพติด สารเสพติดที่นิยมใช้มากที่สุดคือ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 66.51 รองลงมาคือบุหรี่ ร้อยละ 25.69

จากข้อมูลจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดจากการเมาแล้วขับ และข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดของเยาวชนอายุ 7-17 ปี ในจังหวัดสุรินทร์ ดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา และนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในอัตราที่สูงมากดังกล่าวข้างต้น ซึ่งนักเรียนนักศึกษาเหล่านี้ถือเป็นอนาคตและเป็นกำลังงานที่สำคัญของชาติมีแนวโน้มที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังมีความเกี่ยวข้องกัน จึงทำให้คณะผู้วิจัยตระหนักถึงภารกิจสำคัญของผู้เกี่ยวข้องและปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ จึงต้องการศึกษาวิจัยด้วยการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัล (Canonical correlation analysis) ภายใต้ข้อสมมติว่าการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และ ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ปริมาณการสูบบุหรี่ และ ความถี่ในการสูบบุหรี่ ในรูปการวิเคราะห์ตัวแปรพหุของตัวแปร 2 กลุ่ม

(เวกเตอร์ข้อมูล 2 ชุด) และการศึกษาผลกระทบของมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ต่อปริมาณการดื่มสุรา ซึ่งรูปแบบและความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย และกำหนดวิธีปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลโดยตรงต่อการลดปริมาณการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและการลดปัญหาความรุนแรงทางสังคม ปัญหาทางสุขภาพและปัญหาทางเศรษฐกิจของชาติในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่โดยใช้ทฤษฎีแคนนอนนิคัล (Canonical theory)
2. เพื่อศึกษามูลเหตุและแรงจูงใจของการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการห้ามขายสุราต่อปริมาณการดื่มสุราของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์

สมมติฐานการวิจัย

การใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และ ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีสหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัลกับการสูบบุหรี่ ปริมาณการสูบบุหรี่ และ ความถี่ในการสูบบุหรี่

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านตัวแปร : ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

ตัวแปรกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย การใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และ ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ตัวแปรกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย การสูบบุหรี่ ปริมาณการสูบบุหรี่ และ ความถี่ในการสูบบุหรี่

2. ขอบเขตด้านสถานที่ : จังหวัดสุรินทร์

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา : การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิกัล

4. ขอบเขตด้านเวลา : เดือนพฤษภาคม 2550 - เดือนพฤษภาคม 2551

5. ขอบเขตด้านประชากร : นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาไว้ดังนี้

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์ มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25,770 คน

ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์ มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 385 คน โดยมีลำดับขั้นการดำเนินการดังนี้

$$n = p (1 - p) \left(\frac{Z_{\alpha/2}}{B} \right)^2$$

$$n = 0.5 (1 - 0.5) \left(\frac{1.96}{0.05} \right)^2$$

$$= \frac{3.8416}{4 \cdot 0.0025}$$

$$= 384.16$$

$$= 385 \text{ คน}$$

โดยที่

n = ขนาดตัวอย่าง

p = สัดส่วนผู้ที่ใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ย (0.5)

$1 - p$ = สัดส่วนผู้ที่ไม่ใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ย (0.5)

α = ระดับนัยสำคัญ 0.05

B = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
(Error tolerance) (0.05)

เมื่อแทนค่าต่างๆ ในสูตรได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการทาวิจัยครั้งนี้ จำนวน 385 คน

เครื่องมือการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน และความถี่เห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อมาตรวจการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการดื่มสุรา หรือสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสุรินทร์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ด้านสังคม และด้านครอบครัว

วิธีการเลือกตัวอย่าง

การใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ยในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสุรินทร์ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยมีเก็บข้อมูลจาก 3 ระดับชั้นเรียน โดยระดับชั้นเรียนเป็นชั้นภูมิและสุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นภูมิให้ได้สัดส่วนกับประชากร (Proportional allocation to size) ดังนี้

$$n_i = \frac{N_i}{N} * n$$

เมื่อ i แทน ชั้นภูมิที่ $i, i = 1, 2, 3$

N_i แทน ขนาดของชั้นภูมิที่ $i, i = 1, 2, 3$

N แทน ขนาดประชากร = 25,770 คน

n แทน ขนาดตัวอย่าง = 385 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ลงรหัส และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนานำเสนอข้อมูลพื้นฐานในตารางประกอบการบรรยายในรูปร้อยละ

2. ทำการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของปริมาณการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่ย โดยใช้ Canonical correlation analysis

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องดื่มน้ำมันแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ห้อ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ 3 โปรแกรมเพื่อเปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ในรูปสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างใช้สถิติเชิงพรรณนาในรูปตารางแจกแจงความถี่ โดยมีรายละเอียดผลสรุปการวิเคราะห์ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงร้อยละ 61.3 กำลังศึกษาอยู่มัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 36.10 เกเรตเฉลี่ย 3.01-3.50 ร้อยละ 33.8 พักอาศัยกับบิดามารดาร้อยละ 92.2 สถานภาพของบิดามารดามีชีวิตอยู่และอาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 88.1 บิดามารดามีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 64.2 และ 64.9 ตามลำดับ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดาพบว่า ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 22.9 บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 67.0 74.0 และ 22.6 ตามลำดับ บิดา มารดาเป็นผู้ที่ให้ความอุปการะในเรื่องค่าใช้จ่ายร้อยละ 95.3 ระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 2,751-6,000 บาท ร้อยละ 51.4 รายรับเฉลี่ยที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายต่อวันน้อยกว่า 20 บาทร้อยละ 52.5 ผู้ตอบแบบสอบถามเคยดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ร้อยละ 16.4 โดยเป็นผู้ที่ดื่มสุราอย่างเดียวร้อยละ 15.8 และสูบบุหรี่อย่างเดียว ร้อยละ 7.5 สำหรับผู้ที่ดื่มสุรานั้น ส่วนใหญ่ดื่มในอดีต ร้อยละ 9.4 โดยดื่มนานๆ ครั้งร้อยละ 5.5 ยี่ห้อที่นิยมดื่มคือ นิยมไทย รวงข้าว และแสงโสม สำหรับผู้ที่สูบบุหรี่อย่างเดียว นั้นส่วนใหญ่สูบในอดีตร้อยละ 5.5 โดยสูบนานๆ ครั้ง ร้อยละ 3.1 ยี่ห้อที่นิยมใช้คือ สายฝน และกรองทิพย์ ตามลำดับ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการของรัฐบาลที่มีผลต่อปริมาณการดื่มสุรา

มาตรการของรัฐบาลที่มีผลต่อปริมาณการดื่มสุราคือ

คือมาตรการที่ 1 การห้ามขายสุราแก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ มาตรการที่มีผลรองลงมาคือ มาตรการที่ 2 การกำหนดเวลาขาย 2 ช่วง คือเวลา 11.00-14.00 น. และเวลา 17.00-24.00 น. นอกเหนือเวลานี้ไม่ให้ขาย ส่วนมาตรการที่ 3 การกำหนดสถานที่จำหน่ายไม่ให้นำสุราที่ศาสนสถาน (วัด) สถานศึกษา รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องกัน รวมทั้งห้ามขายบริเวณปั้มน้ำมันหรือบริเวณต่อเนื่องกัน มาตรการที่ 4 ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 05.00 น.-22.00 น. และ มาตรการที่ 5 การติดป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลางแจ้งต้องห่างจากสถานศึกษาทุกระดับในระยะ 500 เมตร ขึ้นไปมีผลต่อปริมาณการดื่มสุราของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปานกลาง

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ใน 3 ด้านคือ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีมูลเหตุและแรงจูงใจของการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับบุหรี่ยี่ห้อจาก 3 ด้านคือ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม

4. รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ห้อโดยใช้ทฤษฎีแคนนอนนิคัล

สหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัลและคู่ของตัวแปรที่สัมพันธ์กันมากที่สุดคือ

$$\hat{\rho}_1^* = 0.849 \text{ โดยมี}$$

$$u_1 = -0.100 Z_1^{(1)} + 0.889 Z_2^{(1)} + 0.269 Z_3^{(1)}$$

และ

$$v_1 = 0.374 Z_1^{(2)} + 0.586 Z_2^{(2)} + 0.152 Z_3^{(2)}$$

เมื่อ $\hat{\rho}_1^*$ แทน สหสัมพันธ์แบบแคนนอนนิคัลระหว่างเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ห้อที่มีค่ามากที่สุด

$Z_i^{(1)}$, $i = 1, 2, 3$ คือค่าของข้อมูลที่เป็น Standardized แล้ว ค่า Eigen ที่มากกว่า 1 ใน ตัวแปรคู่แรก

$$u_1 = -0.100 Z_1^{(1)} + 0.889 Z_2^{(1)} + 0.269 Z_3^{(1)}$$

และ

$$v_1 = 0.374 Z_1^{(2)} + 0.586 Z_2^{(2)} + 0.152 Z_3^{(2)}$$

หมายความว่า $\hat{U}_1$ ตัวแปรคู่แรก $\hat{V}_1$ และอธิบายความแปรผันของตัวแปรเดิม 2 กลุ่ม 6 ตัวแปรได้ 73.44 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งพอจะยอมรับได้

เอกสารอ้างอิง

กองทุนสนับสนุนการสร้างสรรค์เสริมสุขภาพ สสส., สำนักงาน.

(2552). "พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551." [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaihealth.or.th/node/9947> สืบค้นวันที่ 3 มีนาคม 2552.

กิตติศักดิ์ แซ่ภู่. (2550). การศึกษากระบวนการจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง. (2548). **พิษภัยของแอลกอฮอล์**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://guru.sanook.com/encyclopedia/พิษภัยของแอลกอฮอล์/#ref> สืบค้นวันที่ 18 กันยายน 2552.

จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง. (2548). **ปัจจัยที่เสี่ยงต่อการติดแอลกอฮอล์**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://guru.sanook.com/encyclopedia/ปัจจัยที่เสี่ยงต่อการติดแอลกอฮอล์/> สืบค้นวันที่ 18 กันยายน 2552.

จังหวัดสุรินทร์ [ม.ป.ป.] [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.surin.go.th/saparbbsurin.php> สืบค้นวันที่ 18 กันยายน 2552.

จุฬารัตน์ แก้วมุงคุณ และคณะ. (2551). **การทบทวนองค์ความรู้และการวิเคราะห์ทิศทางการวิจัยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. 2493 - 2550**. กรุงเทพฯ. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.).

บัณฑิต ตรีไพศาล และคณะ. (2551). **รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ. 2551**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.cas.or.th/> สืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2551.

"บุหรี" [ม.ป.ป.] [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9A%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88>

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9A%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88>. สืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2551.

"แบบรายงานจำนวนนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน" (2551) [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://210.1.20.11/dataonweb49/report/indexsum_reg.php 2550 สืบค้นวันที่ 18 กันยายน 2552.

ป.ป.ส., สำนักงาน. **สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ กรมสามัญศึกษา**.

ประกิจ วาทีสาธกิจ และกรองจิต วาทีสาธกิจ. (2548). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://guru.sanook.com/encyclopedia/ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี/> สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 28/ สืบค้นวันที่ 9 กันยายน 2552.

ปรีชา วิหคโต และคณะ. (2542). **การศึกษาวงศตวรรษการใช้สิ่งเสพติดของนักเรียน**. บทคัดย่องานวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2540 - 2544. ผลงานวิจัย มสธ. งานวิจัยทางวิชาการที่ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย พัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, สำนัก. (2545). **บทคัดย่องานวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2540 - 2544**. กรุงเทพฯ.

มณฑา เก่งการพานิช และคณะ. (2549). **การทบทวนและวิเคราะห์ทิศทางการวิจัยการควบคุมยาสูบของประเทศ ไทย พ.ศ. 2519-2549**. กรุงเทพฯ. ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ (ศจย.).

มูลนิธิโรคตับ. (2550). **โรคตับและการดื่มสุรา**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thailiverfoundation.org/contentdetail.php?id=44> สืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2551.

รุ่งนภากร์ รัตนถิกานนท์. (2547). **ทัศนะของรับบริการต่อการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแบบเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กรณีศึกษา : โรงพยาบาล พังโคน จังหวัดสกลนคร**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รุ่งวิทย์ มาศงามเมือง และคณะ. (2543). **การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนไทย : สาเหตุและการป้องกัน**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล.

วงศ์ ลาภานันต์.(ม.ป.ป.). **บุหรีกับสุขภาพ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.vibhavadi.com/health_detail.php?id=102. สืบค้นวันที่ 9 กันยายน 2552.

วรุดิ เจริญศิริ.(2550). **“ศูนย์ข้อมูลสุขภาพกรุงเทพ.”** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.rvp.co.th/knowledge/SaftyDriving/indexalcohol04.htm> สืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2551.

ศรีประกาย ทัดตานนท์. (2543). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ พัฒนาชุมชน, มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). **เอกสารประกอบการสอน นโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และกรมสามัญศึกษา เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายประกาศสงครามขึ้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด**. สุรินทร์.

สมจิตต์ ภาติกร และคณะ.(2527). **มูลเหตุจูงใจเสพยาให้โทษและสารเสพติดของเด็กชายวัยรุ่น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.

สรรพสามิต, กรม. (2550). **ชนิดของสุรา**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://edweb.excise.go.th/> สืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2551.

สาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์, สำนักงาน. (2550). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.spho.moph.go.th/report/19/data.jsp?years=2550> สืบค้นวันที่ 18 กันยายน 2552.

สาวิตรี อัจฉนงค์กรชัย และคณะ. (2551). **การเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.).

เสาวณิต รัตนรวมการ. (2540). **การสำรวจการใช้สารเสพติดของนักศึกษาวิทยาเขตกาฬสินธุ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**. วารสารสถิติของสมาคมสถิติแห่งประเทศไทย, ปีที่ 23 มิถุนายน.

เสาวณิต รัตนรวมการ. (2541). **การสำรวจการใช้สารเสพติดของนักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม**. มหาสารคาม: สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

R.A. Johnson and D.W. Wichern. (1998). **Applied Multivariate Statistical Analysis**. New Jersey. Prentice Hall.